

Gdiniô zmieniwô sã na najich òczach

Jón Radke

Tóna Ôbram

Stefón Żeromski

Jón Radke, szòłtës Gdini, w niedzielã reno stanął kòl swòji chęcżë, głąbòk òdetchnął, z cze-szeni wëcygnął róg z tobakã, jaczi dostòł w darënkù òd swòjégò **drëcha Tónë Ôbrama** i źdòł na dobrã chwilã, żebë wcygnąc czòrny pich do nosa. Wezdrzòł nôprzòd w starnã resauracji **sãsòda Plëchtë** i òbzéròł sã tam za Stefanã Żeromsczim, pisarzã, chtëren przëjachòł do Gdini pisac ò bùdowie pòrtu i ò Kaszëbach. Bët czekawi, czë gòdòł ju z rëbòkama z Òksëwiò. Prawie dzysò chcòł do nich jic i mëslòł zabédowac pòspòlnã szpacérã znónémù pisarzowi.

– Niech bãdże pòchwòlony Jezës Christus – ùczuł z daleka głòs drëcha Tónë Ôbrama

– Na wieczy wieków, Tóna! Jò chcòł prawie so zażëc, pòj to dóm i tobie.

– Chãtno! Tã tobakã jò kùpił dlò ce w Pùckù. Wedle mie, tam robiã nòlepszą – rzekł Tóna Ôbram.

Òbëdwaji chłopi wcygnãlë tobakã, sedlë kòl chęcżë na łòwce i zacząlë kòrbic.

– Móm czëté, że na drëdzi rok skùnczã bùdowac naji pòrt. Przëjadã tej do Gdini nòwòzniészci przedstòwcowie wësżëznów nowi Pòlsczi. Jak **prezydent Stanisłòw Wòjcechòwsczi** ùzdrzi najã wies, jakò tak chùtkò zmieniwô sã w snòżé miasto, to nie ùwierzi w to, co widzy – rzekł bùszno szòłtës Jón.

– Mòsz pròwdã, drëchù, ten mól zmieniwô sã na najich òczach. Przëjéżdżają do Gdini lëdze, żebë bùdowac pòrt, naje „òkno na swiat”. **Wnetka bãdzemë jezdżëc òkrãtama nawetka za òcean, do Americzi** – prawił Tóna Ôbram.

– Snòzi je téz naji Bòłt i gdińszcë pieglëszcza! A Kaszëbi to robòcy lëdze. Rëszno bùdëjeta w ti waji wsë taczé bëlné, nowòczasné i mòdernisticznë bùdinczi – dołączył do gòdczi jeden szëkòwny chłop.

– Stefón! Jem baro ròd, że Was widzã – szòłtës zarò pòznòł Stefana Żeromsczégò, chtëren przëjachòł czile dni temù z Warszawë.

– Witóm Was! – pisòrz grzeczno sã ùktònił. – Jò bë chcòł jic na Òksëwié i pògadac

z tamecznyma rëbôkama. Gòspòdôrz restaùracji, Plëchta, wspomnął, że szòftës bë mógł tam rëgnąc ze mną – gòdòł dali.

– Ale jo! Nòlepi chcemë tam jic dorazu. Mòże jesz nie wëjachelë na sledze – òdpòwiedzòł Radke i pòszedł w czerënkù sąsedny wsë – Òksëwiò.

Òb drogã towarzil jima Tóna Ôbram. Czedë ju doszlë na plac, òkòzało sã, że mùszą përzna pòzdac na rëbôków.

– Dopierze co wëjachelë – wòłatë dzecë, jaczé bawitë sã na piòskù.

Szòftës chcòł przinć drëdzi rôz witro, ale Stefón Żeromsczi ùpiarł sã, że mùszu ju terò zrobic z nima wëdowiedzã do nowi ksążczy „**Wiater òd mòrza**”. Pòszlë nôprzód do karczmë krótkò kòscoła, a pózni na smãtòrz, jaczi je na òksëwsczim klifie. Czej Żeromsczi pòdzywiòł snòzi, kòlmòrsczi kròjmalënk, **Jón Radke i Tóna Ôbram stanãlë kòl grobù Antóna Mùchòwsczégò.**

– Ksądz Mùchòwsczi bël dzyrsczim człowiekã. To wiòldzi patriota. Bił sã òbczas stëcznikòwégò pòwstaniò. Pamiãtóm, jak rojił ò samòstójny Pòlsce i wòlnym Pòmòrzim. Czedë bël probòszczã w òksëwsczi parafii sw. Michała Archanioła, to më czãsto ò tim gòdelë – wspominiòł Jón Radke.

– Móm nòdzejã, że czedës mie téz pòchòwają na tim smãtòrzu, kòl najégò ksãdza – dodòł Tóna Ôbram, zdrzãcë na grobë i na mòrze. Chùtkò równak skùncził te rozmiszlania Stefón Żeromsczi, chtëren pònëkòł chłopów, żebë wespól z nim zeszlë na sztrąd przëwitac sã z wëchòdzãcyma z bòtów rëbôkama.